

PRM.L. 53

44 paginowanych stron

PRM.L.53.

z y f r d e p e s z a .L.dz.K.6151/44
Nr.34. Spec.Jeruzolima dn. 24 października
Otrzym. i odczyt. 27 październ.

Orkan.

DNIA.....8.11.44.....No.....3158
msw - T

W związku z dep. Min. Kota do Tab. wasze

Nr.83 i 85 podaję do wiadomości p. Min.

Steffen do pracy wśród Polaków w Niemczech moim zdaniem na podstawie jego tu obserwacji mało się nadaje, przebywając od kilkadziesiątu lat w Polsce niema kontaktów na miejscu, a rzeczowo nie zna zagadnienia będąc folologiem jęz. słow. a nie społecznikiem, powatym jest polit. ONR-owcem.

Do prac w dziedzinie narod. społeczn. - wasza 83 - albo też w dziennik - wasza 85 in fine - nadaje się w pierwszym rzędzie przebyw. tu red. Antoni Krzewina - nazwisko prawdziwe - Artur Erzywosiński z Malborka z rodziny polskiej osiadłej 300 lat na Warmii - tam działacz społeczny i dziennikarz. Jest znawcą zagadnień narod. w Prusach Wschodnich i do wybuchu wojny był w kontakcie z tamt. Polakami z polsk. ruchu linii nieoficjalnej, a zatym nie sanacyjnej. W Palestynie jest stale czynny w tych zagadnieniach i inicjatorem ruchu Free East Prussian, stojąc na gruncie przyłączenia Prus Wsch. do Polski.

C.d.n.

PRM. L. 53

2

S z y f r d e p e s z a .

L.dz.K.6169/44
Nr.34.Spec. Cz.II.

Jerzolimie dn. 25 października 44r.
Otrzym. i odczyt. 27 października 44r.

Jako publicysta wydał Krzewina na emigracji
znane min. Kotowi w Londynie - "Trojański koń pruskich
generałów" oraz w Palestynie, Poanuel. i Hebrej -
"Tomorrow in Germany". Ponadto napisał tu około 50 różnych
publik. artykułów dla prasy polskiej i zagranicznej nie
wyłączając Ameryki. W najbliższym czasie ukaże się
książka w języku niemieckim pt. "Polnische Lieder" pisana
z myślą wzbudzenia uczuć narodowych polskich u mieszkań-
ców Prus Wschodnich, którzy nie utracili jeszcze poczucia
wspólnoty z Polską. Politycznie jest Krz. szczerym zwo-
lennikiem Rządu londyńskiego, byłby dla Londynu dobrym
nabytkiem, należałoby go obok ewentualnego wyjazdu stąd
Steffena, wezwać również do Londynu. Krz. ma lat 43,
w wojsku kat. E.

Proszę o wiadomość w tej sprawie.

Czesmar.

czyt.H.Z.
przep.Z.C.

PRM. L. 53

3

z y f r d e p e s z a .

L.dz.K.6171/44

Jerozolimaa dn. 24 października

Nr.237.

Otrzym. i odczyt.27 października

Orkan.

Poufne.

Ukazał się w tym tygodniu kolejny numer biuletynu nielegalnego żydowskiego "Alef - Belt" z dn. 8.X. przyczem naczelny artykuł pt. "Jak władze polskie tępią antysemityzm" podaje streszczenie artykułu Dreyberga w tygodniku socj. Reynold News - wykazując, że metody zastosowane w tępieniu antysemityzmu przez władze polskie nie dadzą rezultatu. Podaje jako przykład zwołaną konferencję przez M.O.N. w Londynie dla grupy żołnierzy Żydów na której to wszyscy Żydzi za wyjątkiem dwóch wypowiedzieli się, iż antysemityzm w wojsku jest bardzo silnie zakorzeniony. Wynik konferencji ujemny. Rozczarowanie i brak wzajemnego zaufania. Obecnie na konferencji przedstawiciele polskich urzędów mieli być zaskoczeni istotnym stanem rzeczy.

Czesmar.

czyt.J.K.
przep.Z.C.

DNIA 8.11.44 No 3160

MOW - T

PRM. L. 53

4

z y r d e p e s z a .L.dz.K.6173/44
Nr.239.Jerozolima dn. 26 października 44
Otrzym. i odczyt. 27 października

F.K.N.

1. Rodzina po zmarłej Egdze Banhaart ma jeszcze nieuregulowane długi w związku z wystawą w Asmarze w kwocie 45 L.P. i stale zarzuca placówkę podaniami. Proszę o decyzję ewentualnie przychylną.

2. Prof. Kamiński z powodu stałego leczenia się w tyberjadzie prosi F.K.N. o pomoc materialną według uznania. Pisze dwie prace naukowe z dziedziny p r l w - o - historycznej z okresu 15 - 17 wieku oraz pisuje stale artykuły do prasy katolickiej.

Szczegóły w poczcie kurjerskiej.

Czesmar.

czyt.M.J.
przep:Z:C.

8.11.44

No.....

3162

msw - T

PRM. L. 53.

5

Szyfr depesza.

L.dz.K.6153/44

Kair dn. 24 października 44r.

Nr.125.

Otrzym. i odczyt 27 października

Według informacji od członka dyrekcji
tut. UNRRA -

1. Na kierownicze stanowisko w dziale
"display persons" UNRRA na Polskę wyznaczony został
b. szef UNRRA w Iranie płk. Ross awansowany obecnie
na brygadiera. Udaje się on wkrótce z Kairu do Londynu.

2. W Kairze oczekiwany jest przyjazd z
Moskwy 3 delegatów sowieckich, wyznaczonych na
członków zarządów UNRRA w Grecji, Jugosławji i Albanji.

Szum.

całk

DNIA.....8.11.44.....No.....3164.....
now-T

czyt.H.Z.
przep.Z.C.

PRM. L. 53

6

z y f r d e p e s z a .

L.dz.K.6304/44

Teheran dn. 3 listopada 44r.

Nr.173.

Otrzym. i odczyt. 4 listopada 44

Tajne.

Ban.

1. Tomaszewski ma w ręku materiał kryminalnej odpowiedzialności Halucha z okresu pobytu w Indiach. Wiadomość b. poufna i ścisła. Czy w związku z tym Stańczyk nominacjami reakcjonistów, danatorów - Kłopotowskiego w Teheranie, a Kocupera na Syryję nie chce przypodobać się, by sprawę zatuszować wówczas gdy wkroczyć winno ministerstwo sprawiedliwości.

2. Sowieci przeniknęli na teren obozu w Ahwazie, nawiązując kontakt.

Gorszczyk.

czyt.J.K.
przep.Z.C.

DATA 8.11.44 No. 3165

MSW - T

PRM. L 53
z y f r d e p e s z a .

7

L.dz.K.6174/44
Nr.124.

Kair dn. 24 października 44
Otrzym. i odczyt. 27 październ.

Dla min. Kota.

Łączkowski.

Wylatuję dziś w nocy do Francji przez Rzym zgodnie z umową z Tabaczyńskim. Materiały z Włoch przesyłać będą do centrum, materiały z Francji bezpośredni do min. informacji.

Szum.

WJF

DNIA.....8.11.44 No.....3166
mzw - T

czyt.H.Z.
przep:Z:C.

PRM.L.53
z y f r d e p e s z a .

8

L.dz.K.6366/44
 Nr.254.

Jerozolima dn. 4 listopada 44r.
 Otrzym. i odczyt. 8 listopada 44

MSW dla Szajomskiego od Epsteina:

W uzupełnieniu dep. Nr.231 proszę ewentualnie o wyrobienie wizy tymczasowej do Anglii - paszport służb. Nr.710. Wiadomość o udzieleniu wizy do ambasady brytyjskiej w Kairze plus Szumański. Bilety i priorytet załatwię sam. Z Rudowskim uzgodniłem plany tylko częściowo. Czy możliwe polecenie centrali, aby Kiełczyński porozumiał się zenną osobiście przed wyjazdem. Kuriera dają na dyplomatyczny. Musiałbym zabrać pocztę i materiały. Jak postąpić jeśli nie będzie okazji kurierskiej.

Czesmar.

czyt. J.K.
 przep. Z.C.

DNIA 8.11.44 No. 3181 mgw - T

PRM. L. 53

9

S z y f r d e p e s z a .

L.dz.K.6367/44
Nr.253.

Jerozolima dn. 6 listopada 44r.
Otrzym. i odczyt. 8 listopada 44

Orkan.

Uprzejmie proszę P. Min. o łaskawe przyznanie
pracownikom placówki jednorazowej zapomogi t.zw. zimowej
z uwagi na wyjątkową drożyznę, tym więcej, że pracownicy
placówki w stosunku do innych urzędów mają mierne wynagrodze-
nie i wykluczone jest aby mogli poczynić z uposażenia jaki-
kolwiek większy wydatek ubraniowy.

Czesmar.

2158

DNIA 8.11.44 No. 3182 msw-T

czyt.K.W.
przep.Z.C.

PRM.L.53

10

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6364/44.

Teheran dn.7 listopada 1944.

Nr. 174.

Otrzyma.i odczyt.8 listopada 1944.

B.pilna.

Ban.

Gen.Wiatr nadesłał odmowną decyzję reklamacji Juraszka. Proszę interweniować.

Gor.

AM 56

Czyt.J.K.
Przepis.M.J.

DNIA 8.11.44 No. 3183

MAW-T

SZTAB NACZELNEGO WODZA
ODDZIAŁ SPECJALNY

L.dz.10933/A.

Londyn, dn. 8. XI. 1944 r.

PRM. L. 53

11

PAN PREZES RADY MINISTROW

[Handwritten signature]

Komunikuję uprzejmie Panu Premierowi, że przybyli do Turcji z Rumunii za paszportem polskim i adnotacją dyplomatyczną szwajcarską:

- 1/ Dnia 4. XI. 44
- gen. Kasprzycki z synem
- 2/ Dnia 5. XI. 44
- b. minister ppłk. Ulrych z rodziną
- b. vice-minister Schaetzel.

Ponadto są w drodze do Turcji rodzina gen. Kasprzyckiego, oraz żona gen. Szally.

SZEF ODDZ. SPEC. SZTABU N.W.

[Handwritten signature]
/ U t n i k /
ppłk. dypl.

10.11.44 N° 3195
KR-T-KAZ -
SZ

PRM. L. 53
zyfr depesza.

12

L.dz.K.

Stambuł dn. 8 listopada 44r.

Nr. 512.

Otrzym. i odczyt. 10 listopada

Rec. 98.

Powtarzamy - osobiście Rogojski robi dobre
wrażenie.

Vali.

de 9/

czyt.K.W.
przep.Z.C.

11.11.44

3202

msw - T

PRM.L.53
S z y f r d e p e s z a .

13

B. Pilna.

L.dz.K.6405/44
Nr.258.

Jerozolima dn. 9 listopada 44r
Otrzym. i odczyt. 10 listopada

Orłan i min. Kot.

Nawiązując do tut. dep. Nr. 140. z 10.VII. donoszę, że placówka otrzymała od kons. gen. pismo zre-
dagowane w stanowczej formie na skutek ponownej interwencji
wojska u kons. gen. by wyjaśnić powody niezgłaszania się
Stępniewskiego do służby wojskowej. Ponieważ placówka nie
posiada żadnych formalnych elementów, które mogłyby uspra-
wiedliwić niezgłaszanie się Stępniewskiego, przeto o ile
nie otrzymam w tej sprawie w ciągu trzech dni instrukcji
z Londynu będę zmuszony zawiadomić odnośne czynniki, że
Stępniewski nie pozostaje więcej w dyspozycji placówki
MSW. Wówczas bowiem tylko utrzymam prestiż placówki w
stosunku do kons. gen. i wojska odnośnie sprawy Stępniewskie-
go. Proszę o niezwłoczną odpowiedź.

Czesmar.

czyt.H.Z.
przep.Z.C.

11.11.44 3204
msw - T

PRM. L. 53

S z y f r - d e p e s z a .

L. z.K.6422.

Jerozolima dn.9 listopada 1944.

Nr,259.

Otrzymał odczyt.11 listopada 1944.

MSW - Gadomski od Epsteina.

1. Na poufnym zebraniu z udziałem Żyda z Ameryki zgodzono się, że nominacja Wevella na Indje i Gorta na Palestynę oraz przygotowania wojenne NAME . świadczą o ofensywie przygotowywanej przeciw Rosji i jej sojusznikom wojennym.

2. Na tym tle zabójstwo Moyne ma dużą wymowę. Sternowcy traktują Anglię za największe zło. Żydostwo palestyńskie w masie potępia ich o tyle o ile grozi to represjami wobec całości. Większość liczy na interwencję Ameryki, Rosji i innych na rzecz Żydów i przeciw Anglii.

Czesmar.

Czyt.J.K.
Przepis.M.J.

M 76

11.11.44 3205 MSW-T

PRM. L.53

15

S z y f r d e p e s z a .

L.dz.K.6436/44

Teheran dn. 10 listopada 44

Nr.176,

Otrzym. i odczyt. 13 listopada 44

Ben.

Wyjechać nie powinni do Syrii:

Andrzejewska Helena, Burba Kazimierz,
Masłowska Izabella, Bohdanowicz Aleksander, Prorok Helena,
Prorok Zofia, element zbliżony do ZPP. Sieradzki Stanisław
z żoną niepożądane. Krzyszkowski i Leśniakowska, gospodarze
magazynów będą potrzebni NIK - wyjazd zatrze ślady.

2. Juraszek został powołany, proszę o
wyreklamowanie.

Gorszczyk.

M. G. 4

13.11.44

3224

Maw-T

czyt. J.K.
przep. Z:C:

PRM.L.53

16

zyfr depesza.

L.dz.K.6438/44
Nr.261.

Jerozolima dn. 9 listopada 44
Otrzym. i odczyt. 13 listopada

MSW - Gadomski od Epsteina.

Wśród Arabów w Transjord. przeważa niechęć do Anglików. Na tym tle pomimo sukcesów aliantów, chwytają wroga propaganda. Radio niemieckie po arabsku oddziaływa nadal. W Iraku wyrażana jest nadzieja, że za pomocą Rosji da się usunąć Anglików. Dociera sow. - arab. literatura. Brak represyj ze strony angielskiej działa uspakajająco.

Czesmar.

Handwritten initials

13.11.44 3225

czyt.M.J.
przep.Z:C.

PRM.L.53

17

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6468/44.

Jerozolima z dn.11 listopada 1944.

Nr. 263.

Otrzym.i odczyt.dn.15 listopada 1944

Orkan.

W biuletynie Wolnej Polski z 1.11. w artykule wstępnym wypowiedziany jest protest przeciwko wykonywaniu w kraju przez agentów ozon.kliki wojsk. mordu kaptur.na działaczach Nowej Polski, za współdziałanie z P K W N , za co współodpow.ponosi rząd polski w Londynie.

Biuletyn wzywa uchodźstwo polskie na Sr.Wschodzie do przyłączenia się do protestu na ręce p.Mikołajczyka.

W artykule " Na Zachód ", o treści program. polit. zarzuca się rząd emigr. patrzenia na wschód i zaniedbania propag.granic zachod.

W 2 artykule biuletynu znajduje się napaść na gazetę polską. Zarzuca się gazecie polskiej pseudodemokr.i ukrytą reakcyjną treść, że poza flirtem z pewnym odłamem żyd. podejmuje się gazeta polska obrony Anderson.

- P W - żądamy uwolnienia areszt.pat.

Przedstawia biuletyn szczegół.personalne i rzeczowe stosunki więzienia w Jerozolimie i obozie w Latrum.

Czesmar.

Czyt.i przepis.M.J.

DNIA 15. 11. 44 No 3239

maw - T

PRM.L.53

18

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6466/44.

Teheran z dn.14 listopada 1944.

Nr. 177.

Otrzym.i odczyt.dn.15 listopada 1944

Ban.

1. Ang.płk. obecnie bryg. Ross, jak słyszę otrzymał funkcję do U N R Y na terenie Polski. Żona Rossa Rosjenka, on nie jest przyjacielem Polaków.

2. Prasa sow.wydła depeszę Kallinina, Stalina i Mołotowa do Bieruta i Osóbki z okazji 11 listopada.

3. 10 - lutego kończy się moja reklamacja, dane - rocznik tysiąc osiemset dziewięćdziesiąty, strzelec, kat.c.

4. Czy P.Minister wystąpi w sprawie reklam. Juraszka.Został wcielony.

Gor.

Czyt.J.K.
Przepis.M.J.

DNIA.....15.11.44.....No 3240
MSW-T

19

PRM.L.53

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6507/44.

Teheran dn.14 listopada 1944.

Nr.178.

Otrzym.i odczyt.17 listopada 1944

Ban.

Poseł uważa ingerencję placówki za zbędną. Odmówił wglądu do listy syryjskiej, oświadczając, że teren irański jest ważniejszy od syryjskiego w oczyszczeniu z elementów wrogich. Uważam, że zarazę tę nie należy przenosić do Syrii, jak również placówka ma prawo i obowiązek ingerencji w pow.sprawie. Sprawa ta i dr.Zapłatyńskiego, obie związane z Z P P. Co do nich poseł odmawia wszelkiej ingerencji.

Gor.

Czyt.J.K.
Przepis.M.J.

DZIA...17.11.44 No 3251

MSW-T

PRM. L. 53

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6505/44.

Teheran dn.15 listopada 1944.

Nr. 179.

Otrzym. i odczyt.17 listopada 1944

Ban.

Passman, dyr. Jointu na Sr. Wschód pertraktował z Baderem, Lenczowskim, Sieradzkim, Z.P.P. i władz. sow. w sprawie wysyłki pięćdziesięciu tysięcy paczek dla Żydów w Lublinie. Rozdawnictwem ma zająć się Sommerstein. Towar ma dać nasza komisja wysyłek paczek. Rezultatu obrad nie znam.

Gor.

Czyt. J.K.
Przepis. M.J.

DNIA... 17.11.44 ... No. 3252

MSW-T

PRM.L.53

21

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6510/44.

Jerozolima dn.16 listopada 1944.

Nr.267.

Otrzym.i odczyt.17 listopada 1944

Orkan.

Ponieważ stow.b.żołnierzy S,B,S.K.O

200 członków i związek b.żołnierzy A.P.O 900 członków
 mają duży odsetek elementu mniejszość., a przedewsz. ży-
 dów, czy P.Min.zezwoliłby plac. na subsydiowanie tychże
 plac.z funduszu narodowosc. z uwagi na politykę wewn.
 w tych związkach.

Czesmar.

OK 9/4

Czyt.J.K.
Przepis.M.J.DNIA...17.11.44...No. 3254
MSW-T

PRM.L.53

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6509/44.

Jerozolima dn.16 listopada 1944.

Nr. 268.

Otrzym.i odczyt.dn.17 listopada 1944

Orkan.

Konsul Jenicz kilkakrotnie zwracał się do P.Min.Kota i niema odpowiedzi. Przeto przezemnie prosi P.Min. i P.Min.Kota o łaskawe poparcie go w Londynie w P.C.K. i M.O.N. wobec ataków skierowanych przeciw niemu przez wojsko i sanację. Obecnie inż.Szulc zasugerował mu dymisję z deleg. P.C.K. wyłuszczając p-ko niemu zarzuty wysuwane przez wojsko. Moją opinię o konsulu Jeniczu w roku bieżącym P.Min.przedstawiłem.

Czesmar.

Czyt.i przepis.M.J .

DNIA 17.11.44 No 3255
MSW-T

PRM.L.53

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6437/44.

Teheran z dn.9 listopada 1944.

Nr. 175.

Otrzym.i odczyt.18 listopada 1944.

Ban.

1. Interweniowałem w sprawie 7 osób współpracujących z Z P P i podejrzanych. Nast.poczta prześle listę.

2. Biuletyny i Głos regularnie wysyłam.

3. Dziś wyszedł nowy nr.biuletynu Wolnej Polski,atakujący Prezydenta,Dziennik Polski i klikę lond.

4. Olszewski,szef tut. Z P P ma objąć jakieś stanowisko w Lublinie.

5. Z Palestyny wyjeżdza do Lublina grupa Żydów.

Gor.

Czyt.J.K.
Przepis.M.J.

18.11.44

3265
msw - T

PRM.L.53

DNIA.....21.11.44.....No.....²⁴
3277

MSW-T

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6542/44.

Jerozolima dn.16 listopada 1944.

Nr. 269.

Otrzym.i odczyt.20 listopada 1944.

Min.Popiel od ks.płk.Brandysa.

Proszę ogorąco p,min.o zaopiekowanie się Robinsonem. Znam go przeszło 20 lat. Biorę pełną gwarancję. Obecnie jego biuro zostało zlikwidowane. Będę p.min.osob. zobowiązany za powołanie Robinsona do siebie do Londynu, lub mianowanie go swoim deleg.we Francji lub Włoszech. Robinson zajmował u nas na Śląsku poważne stanowiska. Był p.o.dyr.biura sejm u marsz.Wolnego,ale sejm ozon.go zlikwidował. Był radcą prawnym Gwarectwa Kiedronia,pracował w departam.śląskim w min.Przemysłu. Zna sprawy gospodar. Śląska,a ostatnio jako adwokat. Dobry pracownik. Z polecenia Wolnego brał udział w pracach komis.sejmu: prawniczego, budżet.,skarb.,konstytut. i admin.-samorz. Zresztą sądzę, że p.min.zna go z Polski. Wierzę, że p.min. raczy uwzględnić moją prośbę i z góry dziękuję za spełnienie. Odpowiedź proszę przez Andrzejewskiego.

Czesmar.

Czyt.J.K.

Przepis.M.J.

PRM.L.53

25

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6561/44

Jerozolima dn. 18 listopada 1944r.

Nr.271.

Otrzym. i odczyt. dn . 2 0 list. 44.

Min. Kot od Tabacz.

Prof. Ligon oddaje się całkowicie do dyspozycji
i gotów jest wyjechać do Anglii.

Czesmar.

czyt.J.K.

przep.H.Z.

DNIA.....21.11.44.....No.....3278.....
msw - T

PRM.L.53

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6562/44.

Jerozolima dn.16 listopada 1944.

Nr. 272.

Otrzym.i odczyt.20 listopada 1944.

Sekretow.

Min.Kot od Tabaczyńskiego.

Baraas wylatuje samolotem angielskim do Bukaresztu, po czym do Bułgarii, jako przedstawiciel Jointu. Ma słabą nadzieję, że otrzyma zgodę na dotarcie do Lublina. Gotów jest na trasie podróży nawiązać kontakt z wskazanymi czynnikami polskimi, udzielić pomocy i informacji, gdyby Rząd Polski tego chociaż gotów jest podjąć próby wydobycia kilku Polaków z Rumunii. Wyjazd w krótkim czasie, po powrocie przedstawiciela Jointu z Ameryki Pasmana, z Teheranu.

Czesmar.

Czyt.i przepis.M.J.

DNIA...21.11.44 No...3279
msw-T

PRM L 53

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6564/44.

Teheran dn.18 listopada 1944.

Nr.180

Otrzym.i odczyt.20 listopada 1944.

Rec.51.

Płk. Ross wysłał raport, prawdopodobnie do M.O.S. Tomaszewski nadesłał t.t.n.i.k. wyjątki z niego, dotyczące rozrzutnej gospodarki. Umotywowany faktami raport wysłał do Stańczyka k o n z kom.rewiz.

2. Matwin miał konferencję prasową z lewicowymi dziennikarzami perskimi. Dziękował Persom za gościnę i pomoc dla Polaków. Olrewski jest chory w szpitalu sow. Po wyjściu odlatuje do Lublina.

3. Odbywają się dziś duże demonstracje pro - sowieckie.

Gor.

Czyt.i przepis.M.J.

DNIA 2.11.44 No. 3282
maw-T

PRM L 53

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6565/44.

Teheran dn.18 listopada 1944.

Nr. 181.

Otrzym.i odczyt.20 listopada 1944.

Tajna.

Ban.

Nasza 180 dep. dotyczy raportu Rossa o przestępstwach biurokracji z marca br. Ross z Kairu miał wysłać przed paru miesiącami raport do M.O.S., o czym sygnalizowałem.

2. Ross ma kochankę Polkę, Spławską, którą ściągnął do Kairu. Z żoną nie żyje.

3. W opinii Anglików nasze umiejętności administracyjne są bardzo liche, co odbija się na ustosunkowaniu się do nas. Szczegółowy list wysyłam. 23 bm.

Gor.

Czyt.i przepis.M.J.

all 20

DNIA 21.11.44 No 3283

msw-T

PRM.L.53

29

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6604/44.

Stambuł dn.21 listopada 1944.

Nr. 524.

Otrzym.i odczyt.22 listopada 1944.

Rec.102.

Wizy tureckie dla wszystkich uzyskał ambasador na prośby zainteresowanych. Pierwsza grupa Beckowa z córką i Rogoyski dostali wizy bardzo dawno. Po tym 11 osób - Kasprzycki z żoną, z synem i szwagierką i szoferem, Ulrich z żoną i 2 synów i sekretarz Chlipalski i Dazszcel. Wszyscy wymienieni już przyjechali i są w Turcji, poza Beckową i córką oraz Chlipalskim, który wyjechał do wojska. Obecnie ambasador stara się o wizy dla innych, listy osób nie znam. Z Rumuni wyjeżdżamy wszyscy na własną rękę.

Vali.

Czyt.J.K.
Przepis.M.J.

DNIA 22.11.44 No. 3300
msw-T

PRM.L.53

30

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6642/44

Jerozolima, dn.22 listopada 1944

Nr.276.

Otrzym. i odczyt. dn. 24 listopada

Orkan.

Tajne.

Na akad. listopad. w Jerozolimie wygłosił referat deleg. Pająk. W referacie tym były akcenty bardzo gloryfik. Piłsudsk. i Legiony. Wspomniał z lekka o Witosie i Daszyńsk. Nie wspomniał o innych mężach stanu. Okres pokojowy do 39 r. ujął w jednym zdaniu, oświadczając, że były rządy w Polsce dobre i złe, a jeżeli nawet i były złe rządy to nieświadomie. Były wprowadzić w jego przemówieniu akcenty p-ko PKWN-owi, jako nie repres. Kraju, lecz wrażenie i treść przemówienia typowo sanacyjna. Pająk dzięki temu zyskał sympatię u Piłsudczyków. Zresztą posunięcia Pajaka w ostatnich czasach nadają mu piętno sanac. lewicowca, dlatego moją przychylną opinię daną p.Min. swego czasu o Pajaku z uwagi na tego rodzaju wyst. proszę zdeprecjonować.

Czerniak.

czyt.J.K.

przep.H.Z.

Olga
25.11.44
DNIA.....No.....*masu-T*
3321

PRM.L.53
S z y f r - d e p e s z a .

31

L.dz.K.6643/44
 Nr.277.

Jerozolima dn.23 listopada 44r
 Otrzyma. i odczyt. dn. 24 listopada

Orkan.

W dniu 11.11 wyszedł kolejny Biulet. "Wolnej
 Polski" za Nr. 17.

Artykuł wstępny podkreśla, że jak niegdyś
 rząd radziecki przez nie uzn. rozbiorów przygotował 11
 listopad, tak dziś rodzi się nowy 11.11 dzięki czynowi
 zbrojn. żołn. pol. przy boku żołn. radziec., oraz dzięki
 wysiłkom skonsolid. w PKWN demokracji pols.

Jest w biuletynie odezwa gen. Zawadzki. do
 rozbudowy armii pol., zapowiadając powszechną mobiliz.
 zwraca się Gen. Zaw. narazie do ochotn., w szczegól.
 oświadczając gotowość żołn. z Francji, Włoch, A.L., b.chł.,
 AK, wskazując, że żołn. z AK. i b.chł. nie obowiąz.
 teraz żadna przysięga, złoż. w podziem., lecz obowiąz.
 zgłoszenie się do regul. WP.

W art. z okazji roczn. powstania rządu ludow.
 w 18r., którego upadek przypis. biulet. zdradzie ideałów
 przez kierowników, przeciwstawia jemu dziś. Lublin, jako
 ponowną kółkę wolności i trwałej Polski jutra, w której
 bud. biorą udział bezp. masy demokr.

cdn.

czyt.K.W.

przep.H.Z.

DNIA 25.11.44 No. 3322
 MBW - T

PRM.L.53

32

Szyfr-depesza.

L.dz.K.6641/44

Teheran, dn. 24 listopada 1944

Nr.185.

Otrzym. i odczyt. dn. 24 listopada

Min. Banaczyk.

Rec.52.

1. Dusza Roman, żona Adela z domu Guśc. Dusza mało inteligentny, intrygant. Szczegóły listem.

2. Dr. Stan. Olszewski nie jest na tut. terenie. Będzie to napewno prezes demokr. stron. ze Lwowa, b.redaktor "Głosu Polskiego" z Tel-Awivu.

Gorszczyk.

czyt.M.J.

przep.H.Z.

0174
DNIA...25.11.44...No...3323...MSW-T

PRM.L.53

S z y f r - d e p e s z a .

33

L.dz.K.6645/44

Stambuł, dn.23 listopada 1944r

Nr.531.

Otrzym. i odczyt. dn. 24 listopada

Rec. 105.

Wyjazd Michalskiego wraz z archiwum ag. żyd. nastąpił za zgodą MSW. - dep. Nr.87 i 93. Ponieważ podróż miała na celu przede wszystkim wywiezienie archiwum, oraz musiała nastąpić jednocześnie ze stałym kurierem MSZ, który jeździ raz na dwa miesiące, nie widziałem powodów do dzielenia archiwum. Pozatym depeszą Nr. 318 prosiłem o wyraźne instrukcje w sprawie przewozów poczty żyd. i odpowiedzi dotąd nie otrzymałem. Przez kuriera MSZ, który jeździ pociągiem uprzednio wielokrotnie wysyłałiśmy pocztę większej wagi, jak np. broszury dla PIC itp.

Vali.

czyt.J.K.

przep.H.Z.

DNIA 25.11.44 No 3324
msw - T

PRM.L.53

34

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6687/44. Teheran dn.20 listopada 1944.

Nr. 182. Otrzym.i odczyt.28 listopada 1944.

Ban.

Przyleciał z Moskwy osobnik w mundurze kapitana broni pancernej na miejsce Olszewskiego. Nazwisko nie ujawnione.

Gor.

0171

Czyt.i przepis.M.J.

DNIA.....29.11.44.....No.....3337
MSW-T

PRM.L.53 35

S z y f r d e p e s z a .

L.dz.K.6686/44
6688/44
Nr.186.

Teheran dn. 25 listopada 44r.
Otrzym. i odczyt. 28 listopada

Ban.

Rec. 54.

Z.N.P.w.Teheranie i Ahwazie zarejestrowane
działa należycie, zaś w Isfahanie opanowała klika
dwójkarsko narodowa - działa bezprawnie, niezarejestrowa-
nem. Haluch, by uderzyć we mnie wziął ich w obronę.
Rzerzycha delegat M.W.R. i O.P. grał rolę dwulicową.
Cały materiał jednej i drugiej strony wysłałem. Zwiąże
pismo nast. pocztą.

Gorszczyk.

czyt.K.W.
przep.Z.C.

29.11.44

DNIA.....No. 3338
MSW-T

PRM.L.53

S z y f r d e p e s z a .

36

L.dz.K.6688/44
Nr.187.Teheran dn. 25 listopada
Otrzym. i odczyt. 28 listop.

Ban.

Proszę zarządzić poinformowanie plac. M.S.W.
w Afryce, że syn dr. Eanasza komunisty Georg Banasz pracu-
je w charakterze inżyniera kopalni miedzi. Adres - North
Rhodesia, N. Kana hotel P.O.B. 66. Ostatnio Banasz wysłał
przez firmę Pelturs do Syna telegram - dr. i Jakub Węgierko
zawiadomiono, że są w Lublinie. Dr. dotyczy niewątpliwie
dr. Litauera.

Gorszczyk.

czyt.K.W.
przep.Z.C.DNIA 29.11.44 No. 5339
msw - T

PRM.L.53

37

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6711/44.

Teheran dn.26 listopada 1944.

Nr.188.

Otrzym.i odczyt.28 listopada 1944.

Ban.

1. Odejście Premiera i powierzenie Kwapińskiemu wywołało ogromne przygnębienie, jedynie najgorsza reakcja wykazuje zadowolenie, licząc na wpływy armii. Fascynuje czy pozostaną w gabinecie ludowcy.

2. Proszę o pilną instrukcję z wytworzoną sytuacją.

Gor.

Czyt.J.K.
Przepis.M.J.

DNIA 29.11.44 No. 3340
msw-T

PRM.L. 53

38

Szyfr depesza.L.dz.K.6701/44
6702/44
Nr.86.New York dn. 20 listopada 44r.
Otrzym. i odczyt. 28 listopada

Dla Wilka.

Brzeskiej Artykuły wszystkie przedrukuję "Dziennik dla wszystkich" w Buffalo. Może uda mi się wydać je w formie broszury w Chicago, zaraz przyslij trzy komplety tych reportaży i angielskie tłumaczenie, jeżeli gotowe.

Pilne.

Sokalski.

Nr.92.

Dla Orkana.

Na kongresie światowym żydowskim w Atlantic City między 26 a 30 listopada włącznie żadne rządy oficjalnie nie uczestniczą ani też Stettinius nie przemawia. Weźmie udział w publicznych obradach tak jak wydelegowani obserwatorzy Stanów Zjedn. Przygotowane rezolucje mają charakter postulatów ogólnie żydowskich i Polski specjalnie nie wymieniają. Ewent. może zajść możliwość wyjaśnień moich w jednej komisji. Konieczne stworzenie systematycznej łączności do poszczególnych grup tutaj, pod naszą i ambasady ogólną dyrekcją. Proponuję bez zmian przydziału stanowisk czy funkcji na zewnątrz Rogozińskiego jako łącznika do Bundu i żydowskiej lewicy i Lichtensztuena

DNIA 29.11.44 No. 3341
WSTW-7

PRM. L. 53

39

- 2 -

do American Jewish Committee i asymilackiej burżuazji,
a Seydemana z Londynu do World Congress i Sjonistów.

Proszę o odpowiedź czy szybki przyjazd
Seidemana na stałe może być niezależnie od ewent. udziału
Serafińskiego w planowanym zjeździe federacji. Wobec
licznych konferencji i planowanych przemówień podaje
ambasadzie 10 grudnia jako termin zamierzonego wyjazdu.

Proszę aprobatę.

Górka.

czyt. M.J.
przep. Z.C.

PRM. L. 53

41

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6689/44.

Jerozolima dn.24 listopada 1944.

Nr. 27 ?

Otrzym.i odczyt.28 listopada 1944.

MSW - Gadomski od Epsteina.

1. Polityczne akcje Żydów w świecie spadają wybitnie. Sow. odgrzewają koncepcje b i r o b ⁱ ~~z~~ ^{dz} a ~~u~~ ^{na}. Wśród polityków po zamachu panika. Weitzman ostro atakuje terrorystów. Podobno godzi się on na podział Palest., co jest niepopularne. Obawy o zamach na niego. Jako kontr-projekt wysuwają dominium.

2. Syjoniści amer. proszą a j k n c j e / Francję / o materiały o 33.

3. Dzienniki egipskie zaregowały na pewien projekt muzałm. akcji przeciwko 4 przyjaźni, prosząc autorów narazie poczekać.

Czesmar.

Czyt. J.K.
Przepis. M.J.

DNIA 29-11-44 No. 3343

MSW-T

PRM.L.53
zyfr depesza.

42

L.dz.K.6676/44
 Nr.277. Cz.II.

Jerozolima dn. 23 listopada 44r
 Otrzym. i odczyt. 28 listopada 44

Artykuł pt. "W zaraniu niepodległości" daje obraz rozwoju ideologii obozów Dmowskiego i Piłsudskiego doprowadz. obecnie do całk. zaniku różnic że wprawdzie są PPSowcy wpatrzeni w Sosnk. i ludowcy przedkładający fikcyjn. przedstawic. fikcyjn. partyjną a prawdziwą jedność narodową ale z przyżytku przewoj. orientacyj wyłania się obecnie konkr. koncepcja Polski naprawdę niepodległej i demokratycznej.

Artykuł "Rachunek sumienia" zauważa, że choć Kraj już stawia zręby przyszłej Polski obchodzimy na obczyźnie rocznicę niepodległości w czarniejszym nastroju niż w 39 r. Apeluję do zabrania głosu przez uchodźców których obowiązkiem jest znaleźć drogę do Kraju.

Czesmar.

czyt. J.K.
 przep. Z.C.

DNIA 29.11.44 No. 3344
 MAW-T

PRM.L.53

43

cyfry depesza.L.dz.K.6713/44
Nr.280.Jerozolima dn. 27 listopada 44
Otrzym. i odczyt. 28 listopada

Orkan.

Ścisłe tajne.

W odpowiedzi na dep.93 tak list Modelskiego jak i wszelkie wydawnictwa kliki londyńskiej są przesyłane do Palestyny z m.p. 3 korpusu w Kassasinie - Egipt przez referat oświatowy korpusu, a odbierane są przez Jerozol. w refer. oświat. jednostek terytor. na czele którego jest sędzia Szudrzyński b. współprac. b. min. Grabowskiego.

W tym tyg. naprzykład ukazały się wśród wojska pożyczane skrzętnie cywilom broszury Mackiewicza "Na rozkaz" i Październik 44" masowo przywiezione z Egiptu do Matyzbony - gmachu w Jerozolimie, gdzie się mieszczą biura wojsk teryt. nie przenies. do Rehovotu, również do tejże oświaty.

Biuletyn niezależnych od czasu wydaw. drukiem miesięcznika "Na straży" nie ukazuje się. Ostatni numer B.N. nosił datę 20 września br. a kolportowano go w pierwszej połowie października, dodając, że kier. ref. ośw. kult. w 3 korp. jest adwokat Chmielewski z Katowic zaufany wojew. Grażyńskiego.

DNIA..... 29.11.44 No. msw-I
Czesmar. 3345

PRM, L. 53

44

S z y f r - d e p e s z a .

L.dz.K.6712/44.

Jerozolima dn.27 listopada 1944.

Nr. 281.

Otrzymał i odczyt.28 listopada 1944.

MSW - Gadomski od Epsteina.

1. Istnieją poszlaki, że Aternowców popierają Francuzi, którzy razem z Sowietami obawiają się dominacji angielskiej na m.e. Przypominam dep.nr.200 z 18.9. Syria od 20 r. była źródłem wielu dywersyj anty - angielskich.

2. Sowiety wykorzystują nieporozumienie anglo-żyd. podkreślając, że Palestyna ma prawo niepodległości państwowej, jednak gro Żydów jest poza Palestyną i jedynie Sowiety rozwiązały sprawą żydowską.

Czesmar.

Czyt.H.Z.
Przepis.M.J.

DNIA 29.11.44 No 3346

MSW-T